

Nomaden

Fragment

Frank Norbert Rieter

© 2009 Frank Norbert Rieter
Alle rechten voorbehouden.

Correspondentieadres:
| St Geertruidenstraat 27

6521 KG Nijmegen
toneel@ijlbode.nl

Nomaden

Dat wat gebeurde gebeurde

Personages

Bibi	een vrouw van in de dertig
Cris	een journaliste van even in de dertig
Karlijn	een jonge vrouw van achttien
David	een man van even in de dertig
Rutger	een advocaat van rond de veertig
Tjeu	een student van achtentwintig
Cas	een acteur van rond de dertig

Acte 1

Het toneel verbeeldt de hal en lobby van een eenvoudig en vervallen pension. Op de achtergrond is een kleine balie met een bel en een bakelieten telefoon, en een trap naar boven. Links achter is de entree, vanaf buiten. Rechts achter is de deur naar de privé vertrekken. Aan de zijkanten, voor, staan meerdere stoelen, tafeltjes en banken door elkaar opgesteld. Op een van de bijzettafeltjes staat een typemachine (eventueel laptop), geflankeerd door papieren en boeken. Het midden is vrij en wordt bedekt door een versleten vloerkleed. Aan de rand van het vloerkleed staat een vrij grote houten kist. Aan het plafond hangt een lege vogelkooi.

1.

Een van de stoelen rechts voor op het podium is een draaistoel, waarin je erg lui achterover kan hangen. Als het licht aangaat zit/hangt Tjeu in die stoel. Hij zingt of neuriet en draait langzaam rond. Na enige tijd komt Cris op met koffer. Ze verstoort Tjeu duidelijk in zijn niets doen. Zij blijft bij de balie staan en kijkt verwachtingsvol naar Tjeu. Hij kijkt op een gegeven moment wel op, staart haar enige tijd aan, gaat dan weer door met neurien en draaien.

CRIS

Hello!

Stilte.

Spreek jij Nederlands?

TJEU

Jawel.

CRIS

Werk jij hier?

TJEU

Sinds kort.

CRIS

Ga je me nog helpen?

TJEU

Wat kan ik voor je doen?

CRIS

Ik wil inchecken.

TJEU

We zijn gesloten.

CRIS

Ik heb gereserveerd. Ik heb geboekt. Mijn verblijf staat vast.

TJEU

We zijn gesloten. De hele winter.

CRIS

Op het bord buiten staat dat jullie het hele jaar open zijn.
Tjeu staat op, gebaart naar Cris te wachten en gaat af. Cris doet haar jas uit, haalt wat papieren uit haar handtas en kijkt op haar gemak rond. Tjeu komt terug.

TJEU

Het staat er echt.

CRIS

Hier zijn mijn boekingspapieren.

TJEU

Wat moet ik daarmee?

CRIS

Administreren. Mij inchecken. En daarna mijn kamer wijzen.

TJEU

Ik ben de winterportier.

CRIS

Wat jij wel of niet bent, interesseert me niks. Als je me in ieder geval maar mijn kamer wijst.

TJEU

Er zijn tien kamers.

CRIS

Als het je niets uitmaakt, geef me dan maar de grootste met het mooiste uitzicht.

TJEU

Die heb ik al.

CRIS

Ik dacht dat je hier werkte? Dan neem je toch geen gastenkamer.

TJEU

Ik ben de winterportier. Ik pas op het pand. Een soort anti-kraak. Er zouden helemaal geen gasten komen. Ik heb rust nodig. Ik heb ook helemaal geen tijd voor gasten. Ik moet hier aan mijn scriptie werken. Mijn scriptie moet voor de zomer af. Ik moet heel hard werken.

CRIS

Dat komt goed uit. Ik kom hier ook voor mijn rust. Ik ga een boek afschrijven waar ik aan bezig ben.

TJEU

Er is nog één redelijk ruime kamer met goed uitzicht.

CRIS

Dan hoop ik maar dat de andere mensen niet ook hier moeten zijn.

TJEU

Andere mensen?

CRIS

Op het veer stonden nog drie mensen.

TJEU

Vast locals.

CRIS

Met koffers. En ze spraken Nederlands.

TJEU

Maar dat kan niet. Er zouden geen gasten komen. We zijn gesloten.

CRIS

Blijkbaar niet. Wen er maar aan.

TJEU

Ik moet studeren.

CRIS

Hoe lang zit je hier al?

TJEU

Vier weken.

CRIS

Heb je al veel gedaan?

TJEU

Veel gelezen. Denkwerk.

CRIS

Hoeveel woorden?

TJEU

Woorden?

CRIS

Hoeveel woorden heb je al op papier staan?

TJEU

Nog niet zoveel.

CRIS

Niks dus.

TJEU

Wat aantekeningen. Een opzet.

CRIS

Niks dus.

TJEU

Ik heb nog twee maanden.

CRIS

Dat is grappig.

TJEU

Wat is grappig?

CRIS

Ik heb ook nog twee maanden.

Ik kreeg thuis, met mensen om me heen, en bezoek dat langs kwam, geen pen op papier. Ik weet echt zeker dat als ik hier een paar weken niet gestoord word dat ik mijn boek dan helemaal af heb. Het enige dat ik nodig heb is rust. Want toewijding, inspiratie en werklust heb ik te over. Als ik je zo zielig zie worstelen zou ik je bijna een beetje willen geven. Bijna.

TJEU

Ik vind mezelf niet zielig.

CRIS

Gelukkig maar.

TJEU

Zal ik je dan maar je kamer wijzen?

CRIS

Dat is prima...

Ben je hier helemaal vrijwillig gekomen?

TJEU

Ja. Al vonden mijn ouders dat het tijd werd dat ik eens een soort van baan kreeg. En dat ik mijn scriptie eens een keer zou afronden.

Tjeu stapt ondertussen de eerste treden van de trap op.

CRIS

Zou je mijn koffers niet meenemen?

TJEU

Waarom?

CRIS

Omdat ze naar boven moeten. En jij er voor betaald wordt. En ik te gast ben. En een vrouw. Dus als je er al niet voor betaald werd, zou je ze alleen al uit beleefdheid voor me kunnen dragen.

TJEU

Okay.

Hij pakt de koffers en gaat naar boven. De volgende dialoog ebt langzaam weg.

Ben jij hier vrijwillig dan? Ik word er in ieder geval nog voor betaald.

CRIS

Het is hier prachtig. Ongerepte natuur. Rust en eenzaamheid. Op jezelf teruggeworpen zijn. Niemand om je heen om je af te leiden. Hier kan ik lekker hard werken.

TJEU

Ik vind het doorgaans best leuk om mensen om me heen te hebben.

2.

Even is het podium stil en leeg, dan komen Bibi, Cas en Karlijn op. Ze zijn natgerend. Even zijn ze stil en kijken om zich heen.

CAS

En dan pak je natuurlijk net die stortbui mee. Bah.

BIBI

Ik heb zo'n hekel aan natte kleding.

Ze begint zich op haar gemak uit te kleden. Ze gooit haar kleding argeloos op de kist en een paar stoelen. Karlijn staat stil op de

achtergrond en kijkt met stijgende verbazing naar Bibi. Cas neemt op zijn gemak de ruimte in zich op. Hij bekijkt ook de kist zorgvuldig.

CAS

Maar gelukkig zijn we er nu. Ik had er niet aan moeten denken dat we het hele eind vanaf het pond hadden moeten lopen.

BIBI

Dan liepen we nu in de volle regenbui.

CAS

Ik vraag me wel af waar die dame met haar koffer is gebleven. Die zag er uit alsof ze ook naar een hotel moest, en volgens mij is dit het enige logement op dit eiland.

BIBI

En ze snoepte mooi de enige taxi voor ons weg.

CAS

Ik vraag me nog steeds af of het een taxi was. Of dat het iemand was die haar kwam ophalen.

BIBI

Als het een taxi was en ze moest hierheen, vind ik haar behoorlijk asociaal.

CAS

Ze zal ons gewoon niet gezien hebben.

BIBI

We waren de enige vier passagiers op het pond.

Even verschijnt Tjeu in het trapgat. Hij zucht zichtbaar als hij de nieuwe gasten bemerkt en verdwijnt weer, of stelt zich onzichtbaar voor de anderen op.

CAS

Er was ook nog zo'n noordzeeman met een oliejas en een Deense Dog.

BIBI

Ik dacht dat die bij het schip hoorde.

KARLIJN

Pond. Het was een veerpond. Geen schip.

BIBI

Ja dat bedoel ik.

KARLIJN

Ik heb ooit een spreekbeurt gehouden over zeilschepen. Dat heb ik ook op het intakeformulier gezet.

Stilte.

CAS

Intakeformulier?

BIBI

Heb jij geen intakeformulier ingevuld?

CAS

Een soort nachtregistratie?

KARLIJN

Nee, die vragenlijst van tien kantjes.

BIBI

Overdrijf niet zo.

KARLIJN

Het waren er exact tien.

BIBI

Daar kan ik me niks van herinneren.

CAS

Over welke vragenlijst hebben jullie het?

BIBI

Die je moest in vullen bij de...

KARLIJN

Ssst. Hij is natuurlijk van de organisatie. Hij is een acteur. Hij werkt voor een mediabedrijf. Dat heeft hij zelf in de auto zitten vertellen. Dat was een belangrijke hint.

CAS

De organisatie? Ik weet van niks. Ik ben hier om me voor te bereiden op een rol. En meer kan ik je niet vertellen.

KARLIJN

Wat voor rol?

CAS

Een milieuactivist. Iets met een boorplatform en milieuvervuiling. Ik krijg het script deze week nog gefaxt.

BIBI

Volgens mij zit je een beetje in de ontkenningfase.

KARLIJN

Volgens mij zocht je net naar verborgen camera's. Geef maar toe. Ik zag wel hoe je rond speurde. Geef maar toe.

BIBI

Verborgen camera's?

KARLIJN

Ik ga er van uit dat ze alles vanaf de eerste minuut opnemen.

BIBI

Onzin. Ik denk dat iedereen erg gesteld is op wat privacy. Of het moet onderdeel zijn van de therapie.

CAS

Therapie?

BIBI

De Zen-Farm.

CAS

Ik weet niet waarvoor jij denkt dat je hier bent, maar ik kom hier niet voor een therapie of wat dan ook. Ik ben hier voor

een paar dagen rust. En daarna voor een gedegen voorbereiding op mijn volgende rol. En that's it.

Hij loopt naar voren en ploft neer op een bank.

En er zitten hier bij mijn beste weten geen verborgen camera's.

KARLIJN

Maar je was er wel naar op zoek.

CAS

Nee.

KARLIJN.

Wel.

CAS

Nee.

Stilte.

Karlijn slaat een paar keer hard op de bel die op de receptiebalie staat.

KARLIJN

Zou er nog iemand komen om ons te ontvangen?

BIBI

En onze kamers te wijzen. In de brief stond dat we 's middags al een groepssessie zouden hebben.

KARLIJN

Ze neemt nog een keer de bijna naakte Bibi op.

Jij komt hier volgens mij ook voor iets heel anders dan ik.

BIBI

Waar kom jij dan voor?

KARLIJN

Voor een nieuw televisieprogramma. Survival. Reality. Make-over. Een nieuw concept. Expeditie Robinson meets Make me Beautiful. Of zoiets.

CAS

Hoe heet het?

KARLIJN

Weet ik niet. Mijn broer heeft me opgegeven. Maar er stond geen naam bij de oproep. Alleen een omschrijving.

CAS

Van welke zender is het?

KARLIJN

Het stond op een website. Mijn broer dacht dat het van SBS zou zijn.

BIBI

Nou, ik ben hier inderdaad niet voor een televisieprogramma. Ik ga echt niet met mijn hoofd op televisie.

Bibi loopt naar voren en ploft neer in dezelfde stoel als waar Tjeu in zat. Ze gaat er voor Cas verleidelijk bij liggen.

Hey, deze stoel is nog warm. Er moet iemand in de buurt zijn.

KARLIJN

Ik ga eens even kijken of ik iemand kan vinden.

Ze gaat af, door de deur rechts achter.

3.

CAS

Maar wat kom jij hier dan doen?

BIBI

Ik kom hier voor mezelf. Dat zei ik op weg hierheen ook al tegen je. Jij luistert niet zo goed hè? Dat is niet erg hoor. Er zijn genoeg mensen bij wie ook ik het plezieriger vind om vooral mezelf te horen praten. Of om helemaal niet te praten. Praten is zo beperkt. De meeste mensen kunnen zich helemaal niet goed uitdrukken. Ze zeggen wel van alles, maar vinden eigenlijk iets anders, en voelen daar dan nòg iets anders bij.

CAS

Je hebt gelijk. Mij ben je kwijt.

BIBI

Kijk nou naar mij. Wie ben ik? Wat zie je? Ik zeg van alles, maar ik ratel maar door, geen helder betoog, jij bent me lang en breed kwijt. Is communicatie dan zinloos, verloren? Spreek ik tot dovemansoren, de leegte? Maar als je nou eens luistert met je ogen, of beter nog, met je hart. Wat hoor je dan? Een mooie, volle vrouw, vol liefde, in de bloei van haar leven. Wat straal ik uit voor jou? Liefde, sensualiteit, geloof, kuisheid, warmte, afstand? Noem een woord en ik wil het herkennen.

CAS

Ik zie... een vrouw. En je draagt ondergoed van Triumph.

BIBI

Ga door.

CAS

En ik ben een ontzettende homo. En ik val helemaal niet op vrouwen.

BIBI

Dat, mijn lieve Cas – Je heet toch Cas, hè? Dat was toch hoe je zei dat je heette? – gaat helemaal niet over wat jij ziet. Dat gaat over wat het met jou doet. Over je eigen onzekerheden. Weet je zeker dat je hier niet bent voor de Zen-Farm?

CAS

Waarvoor?

BIBI

Ja. Dat lijkt me echt iets voor jou. De Zen-Farm is een soort praat-doe groep voor geloof en.... seksualiteit. Ik heb me opgegeven om met mezelf in het reine te komen. Om met andere mensen te praten over mijn gevoelens en mijn geloof.

CAS

Je hield toch niet van praten?

BIBI

Met anderen te ontdekken – op wat voor manier dan ook – op wat voor manier mijn geloof en mijn gevoelens in elkaar passen. Ben je echt homo?

CAS

Ja.

BIBI

Je komt helemaal niet homo op me over.

CAS

Ik hoef me tegenover jou niet te gaan bewijzen.

BIBI

Je mag ook wel zeggen dat je me niet aantrekkelijk vindt.

CAS

Dat is niet zo.

BIBI

Heb je het eigenlijk wel eens geprobeerd met een vrouw?

CAS

Staat op en loopt naar de balie.

Nee. Maar dat lijkt me ook helemaal niet nodig.

BIBI

Die milieuactivist die je moet spelen, is die ook homo?

CAS

Ik heb geen idee. Ik moet het script nog gefaxt krijgen.

BIBI

Misschien heeft hij wel een vriendin en moet je een heleboel zoen- en vrijscenes doen.

CAS

Mijn impresario doet aan typecasting.

Tjeu komt de trap af.

BIBI

Hé, er is iemand.

CAS

Ben jij van de receptie? We willen graag inchecken.

Stilte.

TJEU

Ik ben niet van de receptie.

CAS

Bij wie kunnen we inchecken?

TJEU

Nergens. Ik ben het enige personeelslid. Ik ben winterportier.

CAS

Receptionist. Portier. Boeiend.

Hij haalt wat papieren uit een reisportefeuille.

Dit is mijn reservering. Kan je me zo mijn kamer wijzen?

TJEU

Even voor alle duidelijkheid: ik ben echt de beroerdste niet. Maar ik ben hier gekomen om de tent een beetje te bewaken in het winterseizoen, om te voorkomen dat het pand ten prooi zou vallen aan de elementen, wilde dieren of kraakbeweging. En niet om hier als een soort manasje van alles iedereen zijn gerief te bezorgen.

BIBI

Wat jammer.

TJEU

Pardon?

BIBI

Dat je ons geen gerief wil bezorgen.

TJEU

Licht schamper.

Ik wil wel mijn best doen. Ik ben de kwaadste niet.

CAS

Eigenlijk interesseert het me niet wat je wel of niet bent. Je bent personeel. Ik wil inchecken en naar mijn kamer. Dat is alles.

Tjeu neemt het papier van Cas aan en kijkt er vluchtig op.

TJEU

Horen jullie bij elkaar?

BIBI

Nee. Mijn papieren zitten in mijn tasje. Bij mijn kleding. Daar. *Ze wijst.*

TJEU

Pakt het tasje.

Dit?

Hij maakt het open en pakt er een papier uit. Hij bekijkt het.

Jullie zijn toch wel van hetzelfde bedrijf?

CAS

Nee hoor. Ik kom van Mander Media, mijn impresario. Zij komt hier voor een praatgroep.

BIBI

De 'Zen-Farm'.

TJEU

Nee hoor, op beide reserveringen staat Zeno Pharmaceutical. Z-Pharm. Met Ph.

CAS

Laat zien.

Kijkt mee.

Dat is raar. Ik ken dat bedrijf wel hoor. Daar zit een soort van bedrijfsarts waar ik door mijn impresario ooit heen ben gestuurd. Maar dat heeft niks te maken met waarom ik hier ben. En ik ben hier zeker niet voor een praatgroep over seks en religie.

BIBI

Geloof en seksualiteit.

CAS

Boeiend.

TJEU

Het maakt mij allemaal niet uit hoor. Als ik er maar geen werk aan heb. Ik maak wel nog twee kamers op orde en dan zoeken jullie het maar uit.

CAS

Drie.

TJEU

Drie?

CAS

Er is nog iemand. Hoe heet ze?

BIBI

Ze zei dat ze Karlijn heette.

CAS

Ze was kijken of ze iemand kon vinden. Ze liep die deur door.

TJEU

Goed, dan maak ik wel drie kamers klaar. Je moet wel zelf je bed opmaken.

CAS

Zelf mijn bed opmaken!?

TJEU

Het alternatief is dat je ook zelf de lakens mag gaan zoeken.
Hij haalt zijn schouders op en loopt naar boven.

CAS

Kijkt Tjeu na. Kijkt dan naar Bibi.

Ik ga die Karlijn wel even zoeken.

*Cas gaat af door de deur rechts achter. Bibi komt langzaam overeind.
Ze kijkt Cas na. Dan gaat ze naar boven, Tjeu achterna.*

4.

Even gebeurt er niets. Dan komt er beweging in de deksel van de kist. De deksel wordt er af getild en David klimt uit de kist op het podium. Hij is (nagenoeg) naakt. Hij reikt terug de kist in en haalt er een kostuumtas uit. Opmerkelijk snel, nauwgezet en efficiënt pakt hij de kostuumtas uit en kleedt hij zich aan. Hij besteedt duidelijk aandacht aan de details. Halverwege komt Tjeu de trap af. Hij staat stil en bekijkt vol verbazing het tafereel.

BIBI

Roept.

Schiet je op Tjeu?

TJEU

Loopt door terwijl hij naar boven roept. David is nagenoeg klaar, en draait zich onverstoord naar Tjeu om.

David hangt en passent de kleding van Bibi netjes over de kist te drogen.

Ja. Ja..

Verontschuldigend, naar David.

Ik zoek lakens.

DAVID

Die liggen ongetwijfeld in de lakenkast.

TJEU

Ja. Natuurlijk. Wie bent u eigenlijk?

DAVID

Ik ben een gast van dit Pension. Ik ben net aangekomen en verblijf nog minimaal 14 dagen.

TJEU

Minimaal.

DAVID

Preciezer kan ik het nog niet aangeven.

TJEU

Is die kist van u?

DAVID

Jawel. Hoezo?

TJEU

Ik zag dat u er iets uithaalde.

DAVID

Juist.

TJEU

Kleding.

DAVID

Bagage.

TJEU

Heeft u een hond?

DAVID

God, nee.

TJEU

Dat dacht ik eigenlijk ook wel.

DAVID

Het is ook een domme vraag.

TJEU

Waarom?

DAVID

Dit pension heeft op geen enkele manier een honden beleid. Het is niet verboden voor honden, maar er staat ook nergens aangegeven dat honden welkom zijn. Ik heb geen hond bij me, dus waarom zou je over een hond beginnen?

TJEU

Iemand had iemand met een hond gezien.

DAVID

Iemand.

Stilte

TJEU

En wat kwam u precies doen?

DAVID

Houdt het maar op vakantie. Ik zal misschien ook nog wat zaken afhandelen, maar daar hoeft u geen rekening mee te houden.

TJEU

Ik zal nergens rekening mee houden. Ik doe niets.

DAVID

Behalve lakens halen.

BIBI

Tjeutje!

DAVID

Ze wil iets van je.

TJEU

Ik ben er bang voor.

DAVID

Niet geïnteresseerd in wulpse vrouwen in ondergoed?

TJEU

Dat is het niet.

DAVID

Ah, ik hoor het al. Faalangst.

TJEU

Nee.

DAVID

Je hoeft niet meteen kribbig te reageren als je de waarheid hoort.

TJEU

Nee.

DAVID

Zal ik eens met haar praten? Ik kan haar best een paar tips geven over hoe ze je aan moet pakken.

TJEU

Nee.

DAVID

Je zit wel een beetje in de ontkenningsfase.

TJEU

Nee.

DAVID

Dat is dan duidelijk. Als jij nou lakens gaat halen, dan loop ik wel even naar boven.

Stilte. David loopt naar boven. Als hij Tjeu passeert onder aan de trap knikt hij hem nog bemoedigend toe.

Toe maar. Het is goed.

Tjeu blijft zwijgzaam achter op het podium. Hij loopt naar zijn stoel, gaat er in zitten en draait hem van het podium af.